

LUKUTEORIA A

1. Välikoe 19.10.2009 (T. Matala-aho)

EI LASKIMIA, EI PUHELIMIA

1. Tarkastellaan ryhmää $\mathbb{Z}_{13}^*$.

- a) määrää alkioden kertaluvut.
- b) määrää alkioden yhden alkion generoimat aliryhmät.
- c) määrää ryhmän generaattorit.
- d) määrää neliöt ja epäneliöt.
- e) määrää alkioden Legendren symbolit.

2. Olkoon $p \in \mathbb{P}_{\geq 3}$ ja $\mathbb{Z}_p^* = \langle \beta \rangle$.

a) Määrää

$$\log_{\beta} -1.$$

b) Olkoon $p \in \mathbb{P} \cap 4\mathbb{Z} + 1$. Ratkaise yhtälö

$$x^2 = -1 \in \mathbb{Z}_p^*.$$

3. Olkoon G ryhmä, $\tau \in G$. Todista, että tällöin

$$\text{ord } \tau = h \iff \tau^h = 1 \quad \text{ja} \quad \tau^{p_i} \neq 1, \quad \forall p_i | h; \quad p_i \in \mathbb{P}.$$

4. a) Määrää sellainen β , että

$$\langle \beta \rangle = \mathbb{Z}_{2 \cdot 13^k}^* \quad \forall k \in \mathbb{Z}^+.$$

b) Olkoon $p \in \mathbb{P}$, $p \equiv 1 \pmod{4}$ ja

$$\langle r \rangle = \mathbb{Z}_p^*.$$

Osoita, että

$$\langle -r \rangle = \mathbb{Z}_p^*.$$